

Decyzja
Prezydium KK
nr 161/25

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MRPiPS zmieniającego rozporządzenie
ws. postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia kierunek zmian i podziela założenia dotyczące uproszczenia procedur, ograniczenia formalizmu i pełniejszej elektronizacji obiegu dokumentów, zawarte w projekcie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 października 2025 r. Jednocześnie, mając na względzie praktykę stosowania prawa i ochronę interesów osób uprawnionych, zgłasza następujące uwagi:

1. W projektowanych w §4 ust. 2a pkt 10 i pkt 13 jest niespójna terminologia rachunków. W projekcie w §4 ust. 2a pkt 10 mowa jest o „rachunku płatniczym”, a w pkt 13 o „rachunku bankowym”; które nie są synonimami: „rachunek płatniczy” to kategoria z ustawy o usługach płatniczych (obejmuje rachunki prowadzone także przez nie-bankowych dostawców), natomiast „rachunek bankowy” to pojęcie z Prawa bankowego. Zostawienie obu terminów w jednym formularzu grozi odmowami wypłat na konta w SKOK/fintech i sporami interpretacyjnymi. Prezydium KK proponuje ujednolicić terminologię do „rachunku płatniczego (prowadzonego w kraju)”.
2. W dodawanym ust. 2a pkt 10 w §4 projekt dopuszcza operowanie „instrumentem płatniczym” zakładu pogrzebowego. Z perspektywy ustawy o usługach płatniczych i RODO (minimalizacja danych, bezpieczeństwo przetwarzania) wciąganie kart/tokenów do procedury ZUS jest nadmiarowe i ryzykowne (ekspozycja identyfikatorów, potencjalne nadużycia). W opinii Prezydium KK wystarcza umocowanie do wypłaty na wskazany rachunek płatniczy; organ nie powinien żądać ani przetwarzać „instrumentów” jako środków uwierzytelniania.
3. W §6 rozporządzenia w dodawanym ust. 2a data przyjęcia wniosku przez zakład pogrzebowy staje się datą złożenia wobec ZUS, lecz brak jest terminu, w jakim pośrednik musi przekazać wniosek organowi. To tworzy pole do antydatowania i sporów o terminy materialne (ustawa o emeryturach i rentach z FUS) oraz o bieg sprawy w rozumieniu Kodeksu postępowania

administracyjnego (KPA). Dla pewności obrotu, zdaniem Prezydium KK, warto dodać 3 dni robocze na przekazanie i przesądzić, że w kanale elektronicznym miarodajny jest znacznik czasu systemu ZUS. Obowiązek wydania potwierdzenia zawarty w §6 ust. 3a dobrze to uzupełnia, ale nie zastępuje terminu.

4. Po zmianach w §19 rozporządzenia dopuszcza się oświadczenia w formie elektronicznej, natomiast §27 nadal wymaga dołączania „w oryginale” (z wyjątkiem trybu z §16a dla e-wniosków). Bez jasnego zrównania form istnieje ryzyko kwestionowania ważności e-oświadczeń i „nadprodukcję” wezwań, choć KPA i ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz.U.2024.1557), przewidują równoważność dokumentów elektronicznych (z kwalifikowanym/ZPU/PO). NSZZ „Solidarność” proponuje w §27 dodać wprost, że dokumenty i oświadczenia mogą być składane w postaci elektronicznej zgodnie z §19 lub §16a zmienianego rozporządzenia.

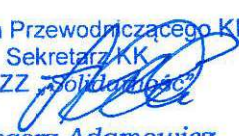
5. W §16 ust. 3 przewidziano „odmowę wszczęcia postępowania” przy braku możliwości potwierdzenia pokrewieństwa/powinowactwa. Skoro wniosek został złożony i organ prowadzi czynności, logika KPA przemawia za rozstrzygnięciem co do istoty (przyznanie/odmowa prawa) lub jeśli jest to naprawdę brak formalny uniemożliwiający nadanie biegu klarownym jest „pozostawienie bez rozpoznania”. Użycie „odmowy wszczęcia” na etapie po zainicjowaniu sprawy bywa uchylane w sądach administracyjnych.

Prezydium KK rekomenduje zastąpić to odmową prawa do zasiłku.

Gdańsk, 14 listopada 2025 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz